Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (siedma komora)

z 2. júla 2020 * [i]

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Ochrana prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín – Smernica 92/43/EHS – Článok 12 ods. 1 – Systém prísnej ochrany živočíšnych druhov – Príloha IV – *Cricetus cricetus* (škrečok poľný) – Miesta na oddych a miesta na párenie – Poškodzovanie alebo ničenie – Opustené miesta“

Vo veci C-477/19,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Verwaltungsgericht Wien (Správny súd Viedeň, Rakúsko) z 12. júna 2019 a doručený Súdnemu dvoru 21. júna 2019, ktorý súvisí s konaním:

IE

proti

Magistrat der Stadt Wien,

SÚDNY DVOR (siedma komora),

v zložení: predseda siedmej komory P. G. Xuereb, sudcovia A. Arabadžiev (spravodajca) a A. Kumin,

generálna advokátka: J. Kokott,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

– IE, osobne,

– česká vláda, v zastúpení: M. Smolek, J. Vláčil a L. Dvořáková, splnomocnení zástupcovia,

– Európska komisia, v zastúpení: C. Hermes a M. Noll-Ehlers, splnomocnení zástupcovia,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálnej advokátky, že vec bude prejednaná bez jej návrhov,

* Jazyk konania: nemčina.

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 12 ods. 1 písm. d) smernice Rady 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín (Ú. v. ES L 206, 1992, s. 7; Mim. vyd. 15/002, s. 102, ďalej len „smernica o ‚biotopoch'").

2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi IE, zamestnancom realitného investora, a Magistrat der Stadt Wien (mestská správa mesta Viedeň, Rakúsko) vo veci prijatia správneho rozhodnutia touto mestskou správou, ktorým sa IE ukladá pokuta, a v prípade jej nezaplatenia náhradný trest odňatia slobody za to, že v rámci projektu výstavby nehnuteľnosti poškodil alebo zničil miesta na oddych alebo miesta na párenie druhu *Cricetus cricetus* (škrečok poľný), ktorý je uvedený na zozname chránených živočíšnych druhov zapísaných v prílohe IV písm. a) uvedenej smernice.

Právny rámec

Právo Únie

3 Článok 2 smernice o „biotopoch" stanovuje:

„1. Cieľom tejto smernice je prispievať k zabezpečeniu biologickej rôznorodosti prostredníctvom ochrany prirodzených biotopov divokej fauny a flóry na európskom území členských štátov, ktoré sú stranami zmluvy.

2. Navrhnú sa opatrenia prijaté podľa tejto smernice, aby sa zachovali v prirodzenom stave ochrany alebo do takéhoto stavu obnovili, prirodzené biotopy a druhy divokej fauny a flóry európskeho významu.

3. Opatrenia prijaté podľa tejto smernice berú do úvahy hospodárske, sociálne a kultúrne požiadavky a regionálne a miestne charakteristiky."

4 Článok 12 ods. 1 tejto smernice uvádza:

„Členské štáty prijmú potrebné opatrenia na vytvorenie systému prísnej ochrany živočíšnych druhov uvedených v prílohe IV písm. a) v prostredí ich prirodzeného pohybu a zakážu:

a) všetky formy úmyselného odchytávania alebo usmrcovania vzoriek [jedincov – *neoficiálny preklad*] týchto druhov vo voľnej prírode;

b) úmyselné rušenie týchto druhov najmä počas obdobia párenia, odchovu mláďat, hibernácie a sťahovania;

c) úmyselné ničenie alebo zbieranie vajec vo voľnej prírode;

d) poškodzovanie alebo ničenie miest na párenie alebo miest na oddych."

5 Medzi živočíšne druhy „o ktoré má Spoločenstvo záujem a ktoré vyžadujú prísnu ochranu“, ktorých zoznam je uvedený v prílohe IV písm. a) uvedenej smernice, patrí okrem iného *Cricetus cricetus* (škrečok poľný).

Rakúske právo

6 Wiener Naturschutzgesetz (viedenský zákon o ochrane prírody) z 31. augusta 1998 (LGBl. für Wien, 45/1998, ďalej len „WNSchG“), preberá smernicu o „biotopoch“ do vnútroštátneho práva pre spolkovú krajinu Viedeň (Rakúsko).

7 § 10 ods. 3 bod 4 WNSchG preberá znenie článku 12 ods. 1 písm. d) smernice o „biotopoch“. Tento paragraf okrem iného stanovuje, že sa zakazuje poškodzovanie alebo ničenie miest na oddych alebo miest na párenie prísne chránených zvierat.

8 Sankcie stanovené za porušenie § 10 ods. 3 bodu 4 sú stanovené v § 49 ods. 1 bode 5 WNSchG. Podľa tohto posledného uvedeného ustanovenia možno uložiť pokutu až do výšky 21 000 eur alebo v prípade jej nezaplatenia náhradný trest odňatia slobody v trvaní až do štyroch týždňov a v prípade opakovania pokutu až do výšky 35 000 eur alebo v prípade jej nezaplatenia náhradný trest odňatia slobody v trvaní až šiestich týždňov, každej osobe, ktorá v rozpore s § 10 ods. 3 alebo 4 WNSchG poškodí alebo zničí miesta na párenie alebo miesta na oddych prísne chránených zvierat.

9 Podľa § 22 ods. 5 WNSchG môže príslušný orgán povoliť jednotlivé zásahy, pokiaľ zamýšľané opatrenie jednotlivo alebo v spojení s inými opatreniami uloženými príslušným orgánom významne neohrozuje cieľ ochrany.

10 Príloha k WNSchG definuje *Cricetus cricetus* (škrečok poľný) ako prísne chránený živočíšny druh.

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

11 Realitný investor, zamestnávateľ IE, začal práce na stavbe budovy na pozemku, na ktorom sa usídlil škrečok poľný. Vlastník tohto pozemku, ktorý o tejto situácii vedel, o tom informoval tohto realitného investora, ktorý pred začatím prác oslovil odborníka na životné prostredie. Tento odborník tak vypracoval mapu vchodov do nôr škrečka poľného a v konkrétnom sektore určil, či sú nory obývané alebo nie.

12 Pred uskutočnením prác uvedený realitný investor nechal odstrániť vegetačnú vrstvu, vyčistiť stavebné miesto a vytvoriť stavenisko v bezprostrednej blízkosti vchodov do nôr škrečka poľného (ďalej len „škodlivé opatrenia“). Odstránenie vegetačnej vrstvy malo konkrétne za cieľ premiestniť škrečka poľného vyskytujúceho sa na plochách, kde sa uskutočňovali stavebné činnosti, na plochy, ktoré boli pre neho osobitne chránené a vyhradené. O predchádzajúce povolenie škodlivých opatrení sa však u príslušného orgánu nepožiadalo a v dôsledku toho sa toto povolenie pred začatím prác nezískalo. Navyše boli zničené aspoň dva vchody do nôr.

13 Mestská správa mesta Viedeň sa preto domnievala, že IE bol ako zamestnanec tohto realitného investora zodpovedný za poškodenie alebo zničenie miest na oddych a miest na párenie škrečka poľného, a uložila mu v súlade s § 10 ods. 3 bodom 4 WNSchG pokutu, ktorú možno v prípade jej nezaplatenia premeniť na trest odňatia slobody.

14 IE podal na Verwaltungsgericht Wien (Správny súd Viedeň, Rakúsko) žalobu proti uloženiu tejto pokuty najmä z dôvodu, že škrečok poľný jednak nevyužíval svoje nory v čase vykonania škodlivých opatrení a jednak, že tieto opatrenia neviedli k poškodzovaniu alebo ničeniu miest na oddych alebo miest na párenie tohto živočíšneho druhu.

15 Vnútroštátny súd sa v tejto súvislosti pýta na výklad článku 12 ods. 1 písm. d) smernice o „biotopoch“. Poukazuje na potrebu presne vymedziť pojmy, ktoré toto ustanovenie obsahuje, ako sú pojmy „miesto na oddych“, „miesto na párenie“, „poškodzovanie“ a „ničenie“, keďže porušenie vnútroštátneho ustanovenia, ktorým sa preberá článok 12 ods. 1 písm. d) uvedenej smernice, môže viesť k trestným sankciám. Vnútroštátny súd sa najmä domnieva, že úvahy formulované Európskou komisiou v jej usmerneniach o prísnej ochrane živočíšnych druhov, o ktoré má Spoločenstvo záujem podľa smernice o „biotopoch“ 92/43/EHS (konečné znenie, február 2007) sú nepresné a v rámci výkladu uvedeným pojmov ponechávajú veľkú mieru voľnej úvahy.

16 Za týchto okolností Verwaltungsgericht Wien (Správny súd Viedeň) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Má sa pojem ‚miesto na oddych‘ v zmysle článku 12 ods. 1 písm. d) smernice [o ‚biotopoch‘] vykladať v tom zmysle, že sa ním chápu aj medzitým opustené bývalé miesta na oddych?

V prípade kladnej odpovede na túto otázku:

Má sa každé medzitým opustené bývalé miesto na oddych klasifikovať ako ‚miesto na oddych‘ v zmysle článku 12 ods. 1 písm. d) smernice [o ‚biotopoch‘]?

V prípade zápornej odpovede na túto otázku:

Podľa akých kritérií sa má zistiť, či medzitým opustené bývalé miesto na oddych sa má klasifikovať ako ‚miesto na oddych‘ v zmysle článku 12 ods. 1 písm. d) smernice [o ‚biotopoch‘]?

2. Podľa akých kritérií sa má zistiť, či určité konanie alebo zdržanie sa konania predstavuje zásah do ‚miesta na oddych‘ v zmysle článku 12 ods. 1 písm. d) smernice [o ‚biotopoch‘]?

3. Podľa akých kritérií sa má zistiť, či určité konanie alebo zdržanie sa konania predstavuje taký závažný zásah do ‚miesta na oddych‘ v zmysle článku 12 ods. 1 písm. d) smernice [o ‚biotopoch‘], že sa má vychádzať z ‚poškodzovania‘ tohto ‚miesta na oddych‘ v zmysle článku 12 ods. 1 písm. d) smernice o biotopoch?

4. Podľa akých kritérií sa má zistiť, či určité konanie alebo zdržanie sa konania predstavuje taký závažný zásah do ‚miesta na oddych‘ v zmysle článku 12 ods. 1 písm. d) smernice [o ‚biotopoch‘], že sa má vychádzať z ‚ničenia‘ tohto ‚miesta na oddych‘ v zmysle článku 12 ods. 1 písm. d) smernice [o ‚biotopoch‘]?

5. Má sa pojem ‚miesto na párenie‘ v zmysle článku 12 ods. 1 písm. d) smernice [o ‚biotopoch‘] vykladať v tom zmysle, že sa ním v prvom rade chápe presne určiteľné miesto, na ktorom dochádza k pravidelným aktom párenia v užšom zmysle alebo úkony úzko bezprostredne súvisiace s párením (ako napríklad neresenie), ako aj to, že pod ‚miesto na párenie‘ v druhom

rade navyše spadajú všetky presne určiteľné lokality, ktoré sú bezpodmienečne nevyhnutné pre vývoj mladých zvierat, ako napríklad miesta, kde sa kladú vajíčka alebo časti rastlín nevyhnutné pre larválne štádium a štádium húseníc?

V prípade zápornej odpovede na túto otázku:

Čo sa má chápať pod pojmom ‚miesto na párenie' v zmysle článku 12 ods. 1 písm. d) smernice [o ‚biotopoch'] a ako sa má ‚miesto na párenie' priestorovo ohraničiť od iných miest?

6. Podľa akých kritérií sa má zistiť, či určité konanie alebo zdržanie sa konania predstavuje zásah do ‚miesta na párenie' v zmysle článku 12 ods. 1 písm. d) smernice [o ‚biotopoch']?

7. Podľa akých kritérií sa má zistiť, či určité konanie alebo zdržanie sa konania predstavuje taký závažný zásah do ‚miesta na párenie' v zmysle článku 12 ods. 1 písm. d) smernice [o ‚biotopoch'], že sa má vychádzať z ‚poškodzovania' tohto ‚miesta na párenie' v zmysle článku 12 ods. 1 písm. d) smernice [o ‚biotopoch']?

8. Podľa akých kritérií sa má zistiť, či určité konanie alebo zdržanie sa konania predstavuje taký závažný zásah do ‚miesta na párenie' v zmysle článku 12 ods. 1 písm. d) smernice [o ‚biotopoch'], že sa má vychádzať z ‚ničenia' tohto ‚miesta na párenie' v zmysle článku 12 ods. 1 písm. d) smernice [o ‚biotopoch']?"

O prejudiciálnych otázkach

O prvej otázke

17 Svojou prvou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 12 ods. 1 písm. d) smernice o „biotopoch" vykladať v tom zmysle, že pojem „miesta na oddych" uvedený v tomto ustanovení zahŕňa aj miesta na oddych, ktoré už nie sú obývané jedným z chránených živočíšnych druhov uvedených v prílohe IV písm. a) uvedenej smernice, ako je *Cricetus cricetus* (škrečok poľný).

18 Na úvod treba pripomenúť, že podľa článku 2 ods. 1 smernice o „biotopoch" je jej cieľom prispievať k zabezpečeniu biologickej rôznorodosti prostredníctvom ochrany prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín na európskom území členských štátov. Okrem toho podľa článku 2 ods. 2 a 3 tejto smernice sa navrhnú opatrenia prijaté podľa tejto smernice, aby sa v prirodzenom stave ochrany zachovali alebo do takéhoto stavu obnovili prirodzené biotopy a druhy voľne žijúcich živočíchov a rastlín európskeho významu, pričom tieto opatrenia berú do úvahy hospodárske, sociálne a kultúrne požiadavky a regionálne a miestne charakteristiky.

19 Článok 12 ods. 1 písm. d) smernice o „biotopoch" ukladá členským štátom povinnosť prijať potrebné opatrenia na vytvorenie systému prísnej ochrany živočíšnych druhov uvedených v prílohe IV písm. a) tejto smernice v prostredí ich prirodzeného pohybu a zakážu poškodzovanie alebo ničenie miest na párenie alebo miest na oddych.

20 Dodržiavanie tohto ustanovenia nevyžaduje od členských štátoch len to, aby prijali ucelenú právnu úpravu, ale aj aby uplatnili konkrétne osobitné ochranné opatrenia. Systém prísnej ochrany takisto predpokladá prijatie koherentných a koordinovaných opatrení preventívnej povahy. Takýto prísny systém ochrany musí byť spôsobilý účinne zabrániť poškodeniu alebo

zničeniu miest na párenie alebo miest na oddych živočíšnych druhov uvedených v prílohe IV písm. a) smernice o „biotopoch“ (pozri v tomto zmysle rozsudky z 9. júna 2011, Komisia/Francúzsko, C-383/09, EU:C:2011:369, body 19 až 21, ako aj z 10. októbra 2019, Luonnonsuojeluyhdistys Tapiola, C-674/17, EU:C:2019:851, bod 27).

21 Navyše treba uviesť, že druh *Cricetus cricetus* bežne nazývaný „škrečok poľný“ patrí medzi živočíšne druhy chránené smernicou o „biotopoch“.

22 Prvú otázku treba skúmať z hľadiska týchto úvodných úvah.

23 Podľa ustálenej judikatúry je na účely výkladu ustanovenia práva Únie potrebné zohľadniť nielen jeho znenie, ale aj jeho kontext a ciele sledované právnou úpravou, ktorej je súčasťou (rozsudok z 21. novembra 2019, Procureur-Generaal bij de Hoge Raad der Nederlanden, C-678/18, EU:C:2019:998, bod 31 a citovaná judikatúra).

24 Pokiaľ ide v prvom rade o znenie článku 12 smernice o „biotopoch“, ako bolo uvedené v bodoch 19 a 20 tohto rozsudku, tento článok ukladá členským štátom povinnosť prijať potrebné opatrenia na vytvorenie systému prísnej ochrany živočíšnych druhov v prostredí ich prirodzeného pohybu. Konkrétne odsek 1 písm. d) uvedeného článku ukladá uvedeným štátom povinnosť prijať potrebné opatrenia, ktorými sa zakazuje poškodzovanie alebo ničenie miest na párenie alebo miest na oddych týchto druhov.

25 Treba tak konštatovať, že znenie článku 12 smernice o „biotopoch“ neposkytuje žiadny užitočný prvok na účely definície pojmu „miesta na oddych“.

26 Pokiaľ ide v druhom rade o kontext tohto ustanovenia, treba uviesť, že ani článok 1 smernice o „biotopoch“, ani žiadne iné ustanovenie tejto smernice tento pojem nedefinuje.

27 Treba však pripomenúť, že Súdny dvor už rozhodol, že konania uvedené v článku 12 ods. 1 písm. d) smernice o „biotopoch“ nie sú len úmyselné konania, ale aj neúmyselné konania (pozri v tomto zmysle rozsudok z 20. októbra 2005, Komisia/Spojené kráľovstvo, C-6/04, EU:C:2005:626, body 77 až 79). Normotvorca Únie tým, že neobmedzil zákaz uvedený v článku 12 ods. 1 písm. d) tejto smernice na úmyselné konania, na rozdiel od toho, čo bolo stanovené vo vzťahu ku konaniam uvedeným v článku 12 písm. a) až c) uvedenej smernice, prejavil svoju vôľu priznať miestam na oddych a miestam na párenie zvýšenú ochranu proti konaniam, ktoré poškodzujú alebo ničia tieto miesta (rozsudok z 10. januára 2006, Komisia/Nemecko, C-98/03, EU:C:2006:3, bod 55).

28 Okrem toho na rozdiel od konaní uvedených v článku 12 ods. 1 písm. a) až c) smernice o „biotopoch“ zákaz stanovený v článku 12 ods. 1 písm. d) sa priamo netýka živočíšnych druhov, ale smeruje k ochrane významných častí ich biotopu.

29 Z uvedeného vyplýva, že cieľom prísnej ochrany v článku 12 ods. 1 písm. d) tejto smernice je zaručiť, aby významné časti biotopu chránených živočíšnych druhov boli zachované tak, aby im v nich boli poskytnuté podmienky najmä na ich oddych.

30 Rovnaký záver vyplýva zo znenia usmernení Komisie uvedených v bode 15 tohto rozsudku, ktorý spresňuje, že miesta na oddych, ktoré sú definované ako územia nevyhnutné na prežitie zvieraťa alebo skupiny zvierat mimo aktívnej fázy „musia byť chránené aj v prípade, že nie sú využívané, ale rozumne existuje veľká pravdepodobnosť, že sa dotknutý druh vracia na tieto… miesta“.

31 V dôsledku toho je potrebné zastávať názor, že z kontextu, do ktorého patrí článok 12 ods. 1 písm. d) smernice o „biotopoch“, vyplýva, že miesta na oddych, ktoré už nie sú obývané chránených živočíšnym druhom, nesmú byť poškodzované alebo zničené, pokiaľ sa uvedené druhy môžu na tieto miesta vrátiť.

32 Pokiaľ ide v treťom rade o cieľ sledovaný smernicou o „biotopoch“, treba pripomenúť, ako bolo uvedené v bodoch 18 až 20 tohto rozsudku, že cieľom tejto smernice je zabezpečiť prísnu ochranu živočíšnych druhov najmä prostredníctvom zákazov stanovených v jej článku 12 ods. 1 (pozri v tomto zmysle rozsudky z 10. mája 2007, Komisia/Rakúsko, C-508/04, EU:C:2007:274, body 109 až 112, ako aj z 15. marca 2012, Komisia/Poľsko, C-46/11, neuverejnený, EU:C:2012:146, bod 29).

33 Režim ochrany stanovený v článku 12 smernice o „biotopoch“ teda musí byť schopný účinne zabrániť tomu, aby boli spôsobené škody chráneným živočíšnym druhom a najmä ich biotopu.

34 S týmto cieľom by pritom nebolo zlučiteľné, aby sa miesta na oddych chráneného živočíšneho druhu zbavili ochrany, ak už nie sú obývané, ale existuje dostatočne vysoká pravdepodobnosť, že sa uvedený druh vráti na tieto miesta, čo prináleží overiť vnútroštátnemu súdu.

35 Skutočnosť, že miesto oddychu už nie je obývané chránených živočíšnym druhom, preto neznamená, že sa na toto miesto nevzťahuje ochrana poskytovaná článkom 12 ods. 1 písm. d) smernice o „biotopoch“.

36 Vzhľadom na všetky prechádzajúce úvahy treba na prvú otázku odpovedať tak, že článok 12 ods. 1 písm. d) smernice o „biotopoch“ sa má vykladať v tom zmysle, že pojem „miesta na oddych“ uvedený v tomto ustanovení zahŕňa aj miesta na oddych, ktoré už nie sú obývané jedným z chránených živočíšnych druhov uvedených v prílohe IV písm. a) uvedenej smernice, ako je *Cricetus cricetus* (škrečok poľný), pokiaľ existuje dostatočne vysoká pravdepodobnosť, že sa uvedený druh vráti na tieto miesta na oddych, čo prináleží overiť vnútroštátnemu súdu.

O piatej otázke

37 Svojou piatou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 12 ods. 1 písm. d) smernice o „biotopoch“ vykladať v tom zmysle, že pojem „miesta na párenie“ uvedený v tomto ustanovení zahŕňa len miesto, ktoré možno presne určiť a na ktorom dochádza k pravidelným aktom párenia alebo k úkonom úzko bezprostredne súvisiacim s párením dotknutého druhu, alebo aj miesto, ktoré je absolútne nevyhnutné pre vývoj mláďat uvedeného druhu.

38 Komisia sa pritom domnieva, že rozhodnutie vnútroštátneho súdu neodôvodňuje relevantnosť tejto otázky a že táto otázka je hypotetická.

39 V tomto ohľade treba pripomenúť, že v súlade s ustálenou judikatúrou Súdneho dvora v rámci spolupráce medzi týmto súdom a vnútroštátnymi súdmi zakotvenej v článku 267 ZFEÚ prináleží iba vnútroštátnemu súdu, ktorý prejednáva spor a ktorý musí niesť zodpovednosť za následné súdne rozhodnutie, aby so zreteľom na osobitosti veci posúdil tak potrebu rozhodnutia v prejudiciálnom konaní pre vyhlásenie svojho rozsudku, ako aj dôležitosť otázok, ktoré kladie Súdnemu dvoru. Preto ak sa položené otázky týkajú výkladu práva Únie, Súdny dvor je v zásade povinný rozhodnúť (pozri najmä rozsudok z 5. marca 2015, Banco Privado Português a Massa Insolvente do Banco Privado Português, C-667/13, EU:C:2015:151, bod 34, ako aj citovanú judikatúru).

40 Z uvedeného vyplýva, že pri otázkach týkajúcich sa výkladu práva Únie položených vnútroštátnym súdom v rámci právnej úpravy a skutkových okolností, ktoré tento súd vymedzí na vlastnú zodpovednosť a ktorých správnosť Súdnemu dvoru neprináleží preverovať, platí prezumpcia relevantnosti. Súdny dvor môže odmietnuť rozhodnúť o návrhu na začatie prejudiciálneho konania podanom vnútroštátnym súdom len vtedy, ak je zjavné, že požadovaný výklad práva Únie nemá nijakú súvislosť s realitou alebo predmetom sporu vo veci samej, ak ide o hypotetický problém alebo ak Súdny dvor nedisponuje skutkovými a právnymi podkladmi potrebnými na užitočné zodpovedanie položených otázok (rozsudok z 26. júla 2017, Persidera, C-112/16, EU:C:2017:597, bod 24 a citovaná judikatúra).

41 V prejednávanej veci treba uviesť, že návrh na začatie prejudiciálneho konania neobsahuje na účely rozhodnutia sporu vo veci samej žiadne vysvetlenie, pokiaľ ide o relevantnosť pojmu „miesto na párenie“.

42 Na jednej strane totiž zo skutočností uvedených v spise, ktorý má Súdny dvor k dispozícii, vyplýva, že je nesporné, že miesta na oddych boli dotknuté škodlivými opatreniami, pričom vnútroštátny súd sa pýta iba na to, či takéto miesta možno na účely zákazu stanoveného v článku 12 ods. 1 písm. d) smernice o „biotopoch“ kvalifikovať aj ako „miesta na oddych“, pokiaľ už nie sú obývané škrečkom poľným.

43 Na druhej strane rozhodnutie vnútroštátneho súdu neobsahuje žiadnu skutkovú alebo právnu okolnosť, ktorá by umožnila posúdiť, či a v akom rozsahu má, mimo kvalifikácie časti prirodzeného biotopu škrečka poľného ako „miesta na oddych“, označenie tohto biotopu ako „miesta na párenie“ akýkoľvek vplyv na riešenie sporu vo veci samej.

44 Okrem skutočnosti, že v súlade s judikatúrou citovanou v bode 40 tohto rozsudku Súdnemu dvoru neprináleží overiť správnosť skutkového rámca opísaného vnútroštátnym súdom, treba pritom uviesť, ako výslovne vyplýva zo znenia článku 12 ods. 1 písm. d) smernice o „biotopoch“, že zákaz akéhokoľvek poškodzovania alebo ničenia sa alternatívne týka miest na párenie alebo miest na oddych chránených živočíšnych druhov a nerozlišuje pri uplatňovaní tohto zákazu v závislosti od dotknutej časti prirodzeného biotopu.

45 Z uvedeného vyplýva, že piata otázka je neprípustná.

O druhej až štvrtej a šiestej až ôsmej otázke

46 Svojou druhou až štvrtou a šiestou až ôsmou prejudiciálnou otázkou, ktoré treba skúmať spoločne, sa vnútroštátny súd v podstate pýta na výklad pojmov „poškodzovanie“ a „ničenie“ v zmysle článku 12 ods. 1 písm. d) smernice o „biotopoch“.

47 Podľa Komisie sú však tieto otázky hypotetické.

48 V prejednávanej veci z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že škodlivými opatreniami boli zničené dva vchody do nôr škrečka poľného, čo znamená, že tieto nory boli prinajmenšom poškodené.

49 Po prvé pritom treba uviesť, že článok 12 ods. 1 písm. d) smernice o „biotopoch“ sa týka buď poškodzovania alebo ničenia miest na párenie alebo miest na oddych chránených živočíšnych druhov.

50 Po druhé treba poznamenať, že toto ustanovenie nerozlišuje zákaz poškodzovania alebo ničenia miest na párenie alebo miest na oddych podľa povahy zásahu do týchto miest. V tejto súvislosti treba konštatovať, že zo skutočností predložených Súdnemu dvoru nevyplýva, že by rozhodnutie vnútroštátnych orgánov uložiť IE pokutu, ktorá môže byť v prípade jej nezaplatenia premenená na trest odňatia slobody, rozlišovalo, pokiaľ ide o závažnosť takto uloženej sankcie, v závislosti od toho, či ide o poškodzovanie alebo ničenie miest na párenie alebo miest na oddych chránených živočíšnych druhov.

51 V dôsledku toho z hľadiska judikatúry citovanej v bode 40 tohto rozsudku nie je potrebné odpovedať na druhú až štvrtú otázku a šiestu až ôsmu otázku.

O trovách

52 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (siedma komora) rozhodol takto:

Článok 12 ods. 1 písm. d) smernice Rady 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín sa má vykladať v tom zmysle, že pojem „miesta na oddych“ uvedený v tomto ustanovení zahŕňa aj miesta na oddych, ktoré už nie sú obývané jedným z chránených živočíšnych druhov uvedených v prílohe IV písm. a) uvedenej smernice, ako je *Cricetus cricetus* (škrečok poľný), pokiaľ existuje dostatočne vysoká pravdepodobnosť, že sa uvedený druh vráti na tieto miesta na oddych, čo prináleží overiť vnútroštátnemu súdu.

Podpisy

[i] — Znenie živého záhlavia tohto textu bolo po jeho sprístupnení na internete predmetom zmeny lingvistickej povahy.